

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-76-2192

Chișinău

2 martie 2022

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege cu privire la modificarea articolului 1 din Legea nr.296/1994 pentru interpretarea unor prevederi ale Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.124/2022.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Justiției.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română - 1 filă și în limba rusă - 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română - 1 filă și în limba rusă - 1 filă);
3. Nota informativă la proiectul de lege (3 file);
4. Avizele recepționate în procesul avizării (5 file);
5. Raportul de expertiză anticorupție (3 file);
5. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (4 file);
6. Tabelul comparativ (2 file).

Secretar general adjunct
al Guvernului

 Roman CAZAN

Ex: E.Grosu
Tel.022250274

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	64	
"03"	03	2022
Ora		

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 124

din 2 martie 2022

Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea articolului 1
din Legea nr. 296/1994 pentru interpretarea unor prevederi ale Legii
privind reabilitarea victimelor represiunilor politice**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege cu privire la modificarea articolului 1 din Legea nr. 296/1994 pentru interpretarea unor prevederi ale Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Prim-ministru

Contrasemnează

Ministrul justiției

NATALIA GAVRILIȚA

Sergiu Litvinenco

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****cu privire la modificarea articolului 1 din Legea nr. 296/1994
pentru interpretarea unor prevederi ale Legii privind
reabilitarea victimelor represiunilor politice**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – La articolul 1 din Legea nr. 296/1994 pentru interpretarea unor prevederi ale Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 1, art. 3), cu modificările ulterioare, alineatul al doilea va avea următorul cuprins:

„Copii ai persoanelor supuse represiunilor politice care s-au născut în locurile de represiune sau în drum spre ele se consideră copiii proveniți din căsătoria încheiată până la represiune, copiii născuți în locurile de represiune sau în drum spre ele de către o femeie necăsătorită represată, copiii născuți în locurile de represiune sau în drum spre ele de către o femeie necăsătorită, al căror tată este persoană represată, precum și copiii născuți în locurile de represiune proveniți din căsătoria încheiată în timpul represiunii.”

Art. II. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul legii pentru modificarea articolului 1 din
Legea nr. 296/1994 pentru interpretarea unor prevederi ale Legii privind
reabilitarea victimelor represiunilor politice

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea articolului 1 din Legea nr. 296/1994 pentru interpretarea unor prevederi ale Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice a fost elaborat de Ministerul Justiției.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite.

Proiectul de lege pentru modificarea articolului 1 din Legea nr. 296/1994 pentru interpretarea unor prevederi ale Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice a fost elaborat în vederea executării Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 12 ianuarie 2021, având drept scop remedierea carențelor legislative referitoare la neinclusiunea în categoria victimelor represiunilor politice a tuturor categoriilor de copii născuți în locurile de represiune sau în drum spre ele.

Temei pentru inițierea procesului de elaborare a proiectului de lege menționat a servit Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 12 ianuarie 2021 prin care a fost declarat neconstituțional textul „copiii persoanelor supuse represiunilor care s-au născut în locurile de represiune sau în drum spre ele se consideră copii proveniți din căsătoria încheiată până la represiune.”

În jurisprudența sa (HCC nr. 19 din 24 septembrie 2019), Curtea a statuat că respectarea principiului egalității presupune acordarea acelorași avantaje tuturor persoanelor aflate în situații similare, cu excepția cazului în care se demonstrează că tratamentul diferențiat este justificat în mod obiectiv și rezonabil. Această condiție demonstrează că principiul egalității nu are în vedere interzicerea oricărui tratament diferențiat, ci doar a tratamentelor diferențiate nejustificate.

În acest context, Curtea a constatat că tratamentul diferențiat al unor persoane născute în locurile de represiune sau în drum spre ele admis de norma contestată este lipsit de un scop legitim și nu are o justificare obiectivă și rezonabilă. Această normă îi lipsește în mod nejustificat pe cetățenii Republicii Moldova, născuți în locurile de represiune și în drum spre ele de către o femeie

represată necăsătorită sau într-o căsătorie încheiată în timpul represiunii, de dreptul la protecția socială prevăzută de Legea nr. 1225 din 8 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Articolul 1 din Legea nr. 296/1994 pentru interpretarea unor prevederi ale Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice urmează a fi modificat în vederea aplicării unui tratament egal pentru toți copiii născuți în locurile de represiune sau în drum spre ele, indiferent dacă părinții lor s-au căsătorit până la sau în timpul represiunii sau dacă femeia represată care a născut era sau nu căsătorită.

Prin urmare, prin prisma acestei intervenții legislative, sub incidența sintagmei de „copiii persoanelor supuse represiunilor politice care s-au născut în locurile de represiune sau în drum spre ele” cad toate categoriile de copii născuți în locurile de represiune sau în drum spre ele, fie că aceștia provin dintr-o căsătorie încheiată până la represiune, dintr-o căsătorie încheiată în timpul represiunii sau au fost născuți în locurile de represiune sau în drum spre ele de către o femeie necăsătorită represată, ori de către o femeie necăsătorită, tatăl acestora fiind persoană represată.

Includerea prevederii potrivit căreia se consideră copiii persoanelor supuse represiunilor care s-au născut în locurile de represiune sau în drum spre ele și copiii care au fost născuți în locurile de represiune sau în drum spre ele de către o femeie necăsătorită, tatăl căroră este persoană represată, derivă din necesitatea aplicării reabilitării pentru cazurile în care mama copilului nefiind persoană represată și-a urmat concubinul în locurile de represiune.

4. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul nu implică cheltuieli suplimentare din bugetul de stat.

5. Modul de încorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare

Proiectul de lege nu va necesita modificarea altor acte normative.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul Legii a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

În scopul respectării rigorilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul a fost înregistrat la Cancelaria de Stat cu nr. unic de

înregistrare 138/MJ/2021. Proiectul a fost supus avizării cu următoarele instituții: Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Avocatul Poporului, Centrul Național Anticorupție.

Toate obiecțiile și propunerile au fost inserate în sinteza obiecțiilor aferentă proiectului fiind însoțite de argumentele de rigoare în vederea acceptării sau neacceptării propunerilor recepționate.

Procuratura Generală și Avocatul Poporului au comunicat lipsă de obiecții și propuneri pe marginea proiectului nominalizat.

Prin scrisoarea nr. 03/1399 din 11 februarie 2022 proiectul a fost supus avizării repetate în conformitate cu prevederile pct. 201 din Regulamentul Guvernului aprobat prin Hotărârea nr. 610/2018.

7. Constatările expertizei anticorupție

Întru respectarea dispozițiilor art. 34 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare – Legea nr. 100/2017), Ministerul Justiției, prin scrisoarea nr. 03/1399 din 11 februarie 2022 a remis spre expertizare proiectul actului normativ.

Prin scrisoarea nr. 06/2-919 din 17 februarie 2022, Centrul Național Anticorupție a comunicat despre faptul că prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota informativă și acesta este în conformitate cu interesul public. Totodată, s-a menționat că în normele formulate prin proiectul supus expertizei anticorupție n-au fost identificați careva factori și riscuri de corupție.

Ministru

Sergiu LITVINENCO